

Ståalarmstorpet i Nyborg

Intill den s. k. Båtöfjärden i Nyborg ligger ett av de sju soldatorp som byn Yttebyn hade att underhålla och förse med en soldat under det s.k. indelningsverkets tid, nämligen ”Ståalarmstorpet” Grindarna på vid gavel bjuder in oss och vi stegar in på gårdstunet. Paret Pettersson hälsar oss alla välkomna till den här ”torpdagen” Birgitta har dukat upp inne i stugan och serverar kaffe med hembakat fika och väl ute igen vid kaffeborden börjar Anders entusiastisk sin berättelse om torpet.

Hit kommer år 1820 den 26 årige drängen Henrik Andersson från Rian och tar anställning på rotan nr 77 som då kallas Rupa (Ripa). Han är då ogift men gifter sig 1823 med soldatdottern Marta Trinner från Övermorjärv. 1824 får han regementschefens tillstånd att kalla sig STÅLARM. Henrik får avsked 1849 men i och med laga skiftet i Ytterbyn utses nya platser för soldattorpen och Henrik får behålla det äldre torpet. En dotter, Maria, får sonen Oskar f 1856 och dennes två yngsta barn, Edla född 1896 och John Ståalarm född 1899 är de som sist bodde i det gamla Ståalarmstorpet. John skrev ner sitt livs historia och det blev en bok utgiven av Ytterbyns hembygdsförening. Efter de båda syskonens död kom torpet att ägas av Kalix kommun. Anders Pettersson som tidigare var ordförande i Hembygdsföreningen tyckte att det var synd att torpet stod oanvänt och förföll och via en förfrågan till kommunen fick man övertaga detsamma, rustade upp det och har nu visningar mm i det upprustade soldattorpet försett med tidstypiska inventarier. Och Ståalarmstorpet är nog ett av de bäst bevarade soldattorpen i Norrbotten./

Text och foto: BGN

De vitmålade grindarna hälsar oss välkomna till Stålarmpstorpet. Michael Stålarmp har anor som fanns i torpet och får info av Anders Pettersson. I köket serveras kaffe och ute på tunet berättar Anders torpets historia.